

עיריית כפר-סבא

פרוטוקול מס' 1/15-10/2003

מישיבת מועצה מן המניין, מיום שלישי, כח' כסלו תשס"ד (23/12/2003)

משתתפים:

יהודה בן-חמו – ראש העיר
 משה אבן חן – חבר המועצה
 עו"ד יעקב אוחיון – חבר המועצה
 עו"ד יפתח אלגוב – חבר המועצה
 גיא בן-גל - חבר המועצה
 יואל ברוך – חבר המועצה
 ד"ר אמיר גבע – חבר המועצה
 עו"ד עמוס גבריאל – חבר המועצה
 ד"ר סיימון גולדמן – חבר המועצה
 אבינועם גרנות – חבר המועצה
 יצחק יואל – חבר המועצה
 בנימין כברה – חבר המועצה
 אברהם מולה – חבר המועצה
 רינה פז – חברת המועצה
 שמעון פרץ – חבר המועצה
 ד"ר בוקי צייש – חבר המועצה
 ד"ר טל קוגמן – חברת המועצה

חסרים:

ד"ר אהרון זיידנברג - חבר המועצה
 רו"ח איין יוניאן – חבר המועצה

נוכחים:

רוני פלבסקי – עוזר ראש העיר
 רפי סער – מנכ"ל העירייה
 דני בוסטין – גזבר העירייה
 עו"ד בתיה בראף – יועצת משפטית
 מיכל טל – מנהלת מזכירות העירייה
 נילי ניר – דוברת העירייה

עיריית כפר-סבא

פרוטוקול מס. 1/15-10/2203

מישיבת מועצה מן המניין, מיום שלישי, כח' בכסלו תשס"ד (23.12.2003)

על סדר היום:

1. דברי ראש העיר היוצא יצחק ולד וראש העיר הנכנס יהודה בן חמו.
2. ניגוד עניינים – נבחר ציבור.
3. בחירת ועדת מכרזים לפי סעיף 148 לפקודת העיריות.
4. מינוי צוות להרכבת ועדות הרשות.
5. קביעת יום קבוע לישיבות מועצה.
6. משיכות יתר בבנקים לשנת 2004.

1. דברי ראש העיר היוצא יצחק ולד וראש העיר הנכנס יהודה בן חמו.

דברי ראש העיר היוצא יצחק ולד

ראש העיר
חברי מועצת העירייה הנבחרים ובני-בנות זוגם
חברי מועצת העירייה היוצאת
וחברי מועצה לשעבר
כבוד הרבנים
קהל נכבד

"עברו 30 שנה בהן שירתתי את הצבור בכפר סבא כחבר מועצה, בתוכן – התחלתי לפני 25 שנה בעירייה לכהן כסגן ראש העירייה, ומזה כ-22 שנה כהנתי בתפקיד ראש העיר. זכות גדולה היתה לי לשרת את הצבור ששב ובחר בי אישית ב-4 מערכות בחירות, ואני עשיתי כמיטבי למענו. אציין כי במערכת הבחירות האחרונה בה נבחרתי לראשות העיר, נבחרתי לראשונה בכפר-סבא כאשר עמדתי בראש "רשימה עצמאית", לאחר שב-3 הפעמים הקודמות עמדתי בראש רשימת "העבודה".

האחריות הצבורית, היושר, ההגינות, האמינות, הנאמנות, הרגישות והאיכפתיות, היו לי אבן יסוד ובסיס לפעילותי, והיותי בן כפר-סבא הראשון שנבחר לכהונת ראש העיר כאן, תרמה לתחושת ההזדהות שלי עם העיר ותושביה.

חוב של כבוד אני חב להורי שלא זכו לראותני נבחר לתפקיד. כבן להורי, מותיקי כפר-סבא – אמי יפה ז"ל, אשה צנועה ומכניסת אורחים אולטימטיבית, שהיתה פעילת צבור מסורה, ואבי – אליעזר ז"ל, איש עבודה, ישר כסרגל, שעבד קשה לפרנסת המשפחה כנגר בנין, שהקים הרבה גגות לבתי המושבה והכניס בהם דלתות, חלונות ותריסים, אדם שעד יומו האחרון רכב על אופניים אשר שמשו לו כלי תחבורה ולעתים אף העביר בהן דלתות עד למושבי הסביבה כאשר לרבים מבני דורו כבר היה רכב.

הגדרתי מטרות ויעדים שעודכנו לאורך השנים. את רובם השגנו, חלקם בהליכי ביצוע, וחלקם עוד לפנינו.

כפר-סבא עברה תהליכי שינוי משמעותיים ביותר מאז התחלתי את כהונתי. העיר צמחה מכ-37,000 תושבים לכ-87,000 תושבים.

היסודות הטובים שהניחו קודמי – ראשי הרשות לשעבר – ראשי ועד המושבה ואחריהם ראשי הרשות הנבחרים: אברהם קרן ז"ל, מרדכי סורקיס ז"ל, וזאב גלר ז"ל, בנו בסיס להמשך עשייה ופיתוח, עם זה שהעיר עברה מהפכים משמעותיים.

ראש העיר וחברי המועצה הנבחרים החדשים – אתם מקבלים לידיכם נכס יקר, עיר מפותחת עם מערכת שרותים ברמה גבוהה, עם תושבים רגישים ואיכפתיים.

קידמנו הרבה תוכניות פיתוח והשקענו הרבה, בתשתיות פיזיות, ותשתיות ערכיות. היו אלה השקעות שהכבידו על הקופה העירונית אבל היתה זו מעין "משכנתא" שלקחנו כדי שנוכל להשיא את רמת השרותים בהווה.

גם לנושא זה של "המשכנתא" והגרעון המצטבר והשוטף הוכן ומוגש לכם פתרון שימומש בתוך זמן קצר ביותר, כפי שיפורט להלן. מהו מאזן סוף התקופה? נציין חלק ממנו.

בתחומי תכנון בנין עיר, העיר עברה מהפך ממושבה גדולה = עיר קטנה, לעיר. עם זאת הופחתו צפיפויות הבניה, הוקצו שטחים ליעדים צבוריים, (היום כשאנו משופעים בקרקעות צבוריות, אינני יודע אם מישהו מכס מודע לכך שבראשית כהונתי נאלצנו לרוקן את הקופה העירונית לצורך רכישת קרקע לבניית בתי"ס התיכוניים בגלל חוסר בקרקעות ציבוריות). פותחו גינות ושבילים להולכי רגל והעיר הינה עיר ירוקה עטורה ועתירת גינות ציבוריות כאשר בכל מיתחם מגורים תמצאו היום שטח מגוון. על דרך תכנונה ופיתוחה זכתה כפר-סבא לפרסים רבים והערכה רבה.

בתחום החנוך, לא רק ששמרנו על מיקומה של כפר-סבא בראש פירמידת ההישגים במדינה אלא שהרחבנו ויצקנו תכנים נוספים תוך השקעת אמצעים רבים. שקדנו על מודל האינטגרציה המוצלח בעירנו; הורחבו ונוספו מגמות למוד; העשרנו בשעות למוד את מערכת החנוך; מוסדות החנוך הועשרו באמצעים; הותקנו מערכות מיחשוב; בכל מוסדות החינוך הותקנו מערכות מזוג אויר; נבנו כ-50 גני ילדים ו-10 בתי"ס חדשים; הורחבו ושופצו כל בתי"ס האחרים; נבנו אולמות ספורט ומרכז למדעים – אשכול פיס; והעקר – אנו גאים בבוגרי מערכת החינוך שלנו שלהישגיהם יצא שם טוב לא רק בזכות הציונים הגבוהים, אלא גם בהיותם בעלי ערכים, שואפים למצות מעצמם את המירב והמיטב, והם תופסים מקומות חשובים בצמרת העשייה והמחקר. גאוותנו גם על המפעל המוסיקלי המופלא שבו לומדים אלפי תלמידים, וכפר-סבא הפכה למודל ודגם ששמעו יצא בעולם כולו.

בתחום התרבות – התרבות היא לנו יעד וסמל. לא בכדי בחרנו בזמנו בסיסמא "בכפר-סבא נוהגים בתרבות". סיסמא - בתרתי משמע.

לפני כ-25 שנה מספר המופעים בקרית ספיר הגיע ל 5-7 מופעים בחודש. כיום אנו מפעילים כ-30 מופעים בממוצע, כשמרכז התרבות שלנו מהווה מרכז אזורי ואף פוקדים אותנו פסטיבלים ארציים. המגוון של המופעים מאפשר לקהלים שונים למצוא במקום מופעים הולמים.

יש להשלים את המהלך בו התחלנו ולהקים חברה עירונית שתעסוק בתרבות הפנאי.

בתחום הספורט עברנו קפיצת מדרגה בתחום המתקנים העירוניים - הושלם ופועל האיצטדיון העירוני, נבנו מספר אולמות ספורט, נוספו ענפי ספורט פעילים, הוקם הספורטק ופותחו תשתיות לספורט עממי. שקדנו על החדרת רוח הספורט לצבור הרחב בארועים מיוחדים כמו הצעדה השנתית, מרוץ כפר-סבא, יום ספורט עממי ויום ספורט בינלאומי, ועוד.

שרותי הרווחה בעיר עברו מהפכה מ"לשכת הסעד" ההסטורית, לשירותי רווחה מודרניים אשר זכו להערכה, הוקרה, פרסום ופרסים על דרך פעילותם לשרות בקהילה. אחת מגולות הכותרת אשר פיתחתי בתפקידי היה עידוד פיתוח הפעילות ההתנדבותית בעיר בה פועלים אלפי מתנדבים, צעירים בני נוער, מבוגרים וקשישים, אם ביותר מ-60 ארגוני מתנדבים ואם באורח אחר.

נבנו ופותחו מרכזי יום לקשיש ומועדונים לשרות האוכלוסיה המבוגרת.

לנוער הוקדשו חשיבה ומשאבים. הופעלה מועצת הנוער העירונית, הוקמו מועדוני נוער, ופותחו תחומי פעולה חדשים, במרכז הנוער העירוני, בבתי הנוער ובבתי התלמיד.

בתחום שרותי הדת – נבנו מקוואות ובתי כנסת חדשים רבים והורחבו שרותי הדת בעיר, ונבנתה כאן מערכת יחסים של סבלנות וסובלנות בין הציבורים השונים.

בשכונות הותיקות חל מהפך של עיבוי שרותים ופיתוח סביבתי וביחד עם השכונות החדשות שהשתלבו בצמוד אליהן עם פיתוח תשתיות מהיפים בארץ, הן עתירות גנים ומשולבות במירקם העירוני הכולל.

דיוור לזכאים - פעלנו להעמדת מאות רבות של דירות לזכאים תושבי העיר – זוגות צעירים, עולים חדשים, ונזקקים, ועוד תכניות לפנינו בנדון.

בתשתיות העירוניות – חל אחד מהמהפכים הגדולים. ממושבה-עיר קטנה, פותחה עיר. פותחו מדרכות, כבישים, צמתים, ככרות, רמזורים, דרכי גישה לעיר, והרכבת מגיעה לכפר-סבא.

השקענו סכומי עתק ברשתות ניקוז וביוב, ובמכון לטהור שפכים. מרכז העיר קבל תנופת פיתוח כשהוא משלב מרכז תרבות, מרכז אזרחי, שטח צבורי ענק, אזור קניות וביילוי, נגיש ושוקק חיים. גם על אלה זכינו לפרסים רבים.

פיתוח מקורות תעסוקה היה לנו יעד חשוב. נוספו בעיר אלפי מקומות עבודה במיוחד ביותר מ- 150 מפעלים עתירי ידע שמהווים היום עוגן מרכזי באזורי התעשייה. כל זאת בזכות תשומת הלב, העידוד והתמיכה שניתנו להם.

החברה הכלכלית לפיתוח כפר-סבא, פעלה רבות לפיתוח ותכניות רבות לפנייה. יש לתת לה יותר מרחב פעולה שיתרום לפיתוח העיר ויצירת מקורות הכנסה לעירייה.

למפעל המים – הפועל כאגודה חקלאית שיתופית בע"מ, יש זיקה ישירה לעירייה למרות היותו ישות משפטית נפרדת. זהו מפעל דוגמא ודגם שהגיע להישגים רבים. יש לשקול את שטת התנהלותו בעתיד – אם במתכונתו הנוכחית או במתכונת שונה. בכל אופן, יש לזכור שזהו כלי יקר לעיר – תרתי משמע. אני מקוה כי יוסרו המכשולים שהוצבו, ויאפשרו שיתוף פעולה פורה בין העירייה למפעל המים, לטובת העיר.

זו כמובן רק רשימה חלקית של ה"יש" הגדול שנוצר בכפר-סבא. גאוותי וגאוות כולנו על כי כפר-סבא משמשת דגם ודוגמא, ושימעה הטוב יצא למרחוק. זה איננו מפעל של יחיד ושותפים לו היו נבחרי הציבור, עובדי העירייה והתושבים. כפר-סבא היא של כולנו.

אני משאיר אחרי תכניות פיתוח רבות וחזון להמשך פיתוחה של כפר-סבא. בקנה נמצאות מספר תכניות חשובות שיש להשלימן:

- תכנית ההבראה – מונח לפניכם פתרון לבעית הגרעון המצטבר והשוטף, כאשר ההכנסות מ"פרוייקט האוניברסיטה" עליו שקדנו זמן רב, אליו אתייחס להלן, יורידו ביותר ממחצית את הגרעון המצטבר. מימוש מספר תכניות נוספות, אשר ערכנו, יכניס גם הוא לעירייה סכומים באותו סדר גודל. ביחד עם שיתוף הפעולה המתחייב עם מפעל המים שנמנע לצערי מסיבות ידועות בקדנציה האחרונה, וצעדי יעול שיש להשלים, המשק העירוני יעלה על דרך המלך. מועצת העירייה שלא אישרה את תכנית ההבראה בעבר, תידרש אליה, ובודאי תפעל על פיה.

- הפרטה ויעול המשק העירוני - מוגשת תכנית שעובדה ויש להשלימה להקמת חברות עירוניות לתרבות הפנאי, ויש להמשיך בהליך זה בתחומי פעולה רלבנטיים נוספים.

- "פרוייקט האוניברסיטה" – הסתיימו ההליכים התכנוניים והמינהליים ואנו על סף ביצוע שיביא לעירייה כ- 50-60 מיליון ₪ הכנסה מהשבחה, ויאפשר בניית כ- 280 יחידות דיור לזכאים תושבי כפר-סבא.

- **פארק עירוני** – התכניות קיימות והן מרשימות. בוצעו חלק מעבודות התשתית אלא שההמשך עוכב מסיבות שלא כאן המקום לפרטן. יש גם יכולת וגם צורך להשלים את הפרויקט, וניתן לבצעו בתוך זמן קצר יחסית.
 - **ועדת חקירה לנושאי גבולות** – בימים אלה פועלת הועדה שהוקמה ע"י שר הפנים, כשהמטרות והיעדים שהצבנו הם יצירת "עיר אוניברסיטאית", כשבית ברל משתלבת במירקם החינוכי בעיר, ומועלית במדרגה לאוניברסיטה מרכזית.
 - **פיתוח שכונות ירוקות** – מהווה מודל לדרך תכנון ופיתוח עירוני בסטנדרטים גבוהים. כך גם לגבי תכנון האזור שמצפון לרח' בן-יהודה עליו שוקד אגף ההנדסה.
- זה מקרוב נערכו הבחירות לראשות העיר ולמועצתה, לקדנציה חדשה. מטבע הדברים שלפני בחירות נאמרו דברים ראויים ולא ראויים, נאמרו דברי בקורת מחד גיסא, ודברי שבח מאידך גיסא.
- הביקורת היא כמובן לגיטימית, רק חבל שלעתים חלק מהמועמדים לא בחל בזריקת בוץ מיותר, ואני רוצה לקוות כי תמצא הדרך לתקן זאת.
- למרות שפעלנו בחלק מהשנים האחרונות עם מועצה "לעומתית", המשכנו את קצב הפיתוח והוספנו לבנות ולפתח את העיר ולצקת עוד תכנים, כך, שנוצרה תשתית מצויינת להמשך. אני מעביר לראש העיר ולמועצה הנבחרת החדשה, עירייה מסודרת ומינהל תקין. יש כמובן לשפר עוד, לתקן ולייעל, שכן זה טבעם של דברים.
- יותר מכל, לקינו בהסברה לצבור בהצגת כל שנוצר כאן. זוהי בודאי נקודת תורפה. אני בהחלט מצטער על כך שלא הקדשנו די משאבים להביא לידיעת הצבור את כל ה"יש" שנבנה, פותח ונעשה למען הצבור.
- כפר-סבא היא עיר נפלאה. המשיכו לטפח אותה, חזקו את הסטיגמה החיובית שיש לה- בזכות ולא בחסד.
- תפארתכם תהיה ע"י יצירה ויצירתיות, ע"י הערכה של מה שנוצר ועל תוספת משלכם. אתם אמורים להיות מצפן ערכי.
- אינני יכול לסיים את דברי מבלי להתייחס למצבה של מדינת ישראל והחברה בישראל, בתקופה קשה זו.
- לצערי, השכול מהמלחמות והטרור עדיין לא תם, והשלוש שכולנו מקוים כי יבוא בקרוב נראה עדיין רחוק. לבנו עם המשפחות ששכלו את יקיריהן ונאחל החלמה לפצועים. מדינת ישראל עדיין אינה יכולה להקצות כל שהיא רוצה וצריכה, לחברה ולקהילה, לחינוך ולרווחה ונאחל לכולנו שנזכה בקרוב לזמנים טובים יותר.
- ולבסוף, אני רוצה להודות לעובדי העירייה המסורים הפועלים בחלון הראווה הצבורי למען הצבור. הם נכס לעיר. הם אלה המוציאים לפועל את הכוונות והרצונות הטובים של נבחר

הצבור. הם ראויים לתמיכה וחיזוק וברכת יישר כח. הם – כמו הנבחרים אולי לא תמיד מצפים לתודה, אבל בודאי שלא להכפשה. תודה לנבחרים שכהנו במועצת העירייה ותרמו כל אחד בדרכו ובמידתו, למען העירייה והעיר.

תודה אחרונה שהיא גם ראשונה היא לורדה – רעייתי, לתומר – בנו ולבני המשפחה אשר למרות שהם ואני הקרבנו הרבה, הם תמכו ללא סייג והיו לי מקור של השראה וכוח למלוי תפקידי. גם בהזדמנות זו אני רוצה להודות בשמי ובשם המשפחה לכל הרבים שהבינו ותמכו בנו בשעותינו הקשות, כאשר אבדנו את אלי בנו יקירנו. לכבוד היה לי לעמוד בראשות העיר ולשרת את תושביה. ראיתי עצמי כשרת הצבור ולא כאדוני ואני מסיים את תפקידי זקוף קומה, מסתכל אחורה בגאווה וקדימה – בתקווה. אשמח לעמוד לרשותכם ולרשות העיר ותושביה, בכל עת."

דברי ראש העיר הנכנס, יהודה בן חמו

"ערב טוב לכולם,

אני רוצה בראשית דברי לקדם בברכה את כבוד הרבנים הראשיים, ראשי ציבור, נבחר ציבור, מנהיגי ציבור בכל התחומים, ותושבים יקרים. נמצא איתנו ראש העיר היוצא, מר יצחק ולד, שבמשך למעלה משני עשורים עשה ככל יכולתו למען העיר ותושביה ובטוחני כי יידע לתרום לנו גם בעתיד, כתושב מן השורה - ועל כך מגיעה לו תודה והוקרה מיוחדת.

ברוכים כולכם בבואכם לטקס הישיבה הראשונה של מועצת העיר החדשה. והרשו לי להתעכב לרגע בפתח דברי על הסמליות שרואה אני בהשתתפות של כל אחת ואחד מכם בערב זה. כפי שהצהרתי לא אחת, אני רואה בהשתתפות התושבים בניהול ענייני העיר שותפות אמיתית, הדרושה לכל ראש עיר המבקש להצליח בתפקידו ולהביא הצלחה לעירו. וכך אתם, כמייצגים את רוב חלקי הציבור בכפר-סבא, מוזמנים לממש את הסמליות הזו, להעבירה לפסי היומיום ולהשתלב בכל האפשרויות העומדות בפנינו לניהול העיר - בדרך של שותפות - מושג שעוד יחזור במהלך דברי.

לפני פחות מחודש ימים נכנסתי לתפקידי כראש העיר של כפר-סבא, וניצבתי בדחילו ורחימו מול האתגרים הרבים העומדים בפני כל אחד ואחד מאיתנו: בפני כראש עיר, הנושא באחריות לכל; בפני חברי המועצה, הנושאים באחריות כלפי שולחיהם; ובעצם בפני כל

תושבי העיר. והאתגרים לא רק רבים, הם גם גדולים; ולא רק גדולים, לעתים גם מורכבים; ולא רק מורכבים, לעתים גם מסובכים.

כפר-סבא של היום היא עיר בעלת פוטנציאל גדול. נכון, הדרך למימוש הפוטנציאל הזה אינה קלה, וכמו האתגרים שאנו עומדים בפניהם, היא לעתים גם מורכבת וגם מסובכת. אבל יחד, והנה חוזר מוטיב השותפות, יחד נוכל גם נוכל לממש את הפוטנציאל הגדול של העיר. כי בעצם, הפוטנציאל קיים בעיקר בתוכנו. ואת הפוטנציאל הזה אני מבקש שנביא לידי ביטוי, שנאפשר לו לפרוץ ולהזניק את כפר-סבא קדימה.

קדימה בכלכלה – כפר-סבא סוחבת גירעון עצום של 107 מיליון שקל והמצב נותן אותותיו בכל תחומי החיים כמעט. אבל יש לנו תוכנית לתיקון המצב ולצמצום דרמטי של הגירעון. ועדת הרפורמה הכלכלית, בראשותו של חבר המועצה רואה חשבון אייל יוניאן, תכלול מעתה אנשי מקצוע המתמחים בכלכלה, ותניח על שולחן המועצה בתוך מספר שבועות את תוכנית הרפורמה הכלכלית, שתביא להבראה כלכלית והבטחת עתידה של העיר. זה לא יהיה קל, זה ידרוש שינויים ארגוניים ומבניים בפעילות העירייה, זה ידרוש קיצוצים כואבים וצמצומים, אבל כל צעד ייעשה יחד, בשותפות, עם העובדים, עם התושבים ועם חברי המועצה.

קדימה בחינוך – נתחיל במהירות האפשרית ביישום תוכניות שתמנענה את השפעת קיצוצי משרד החינוך; נתמוך גם בתוכניות לימוד שגובשו בתוך בתי הספר; נעבוד בשיתוף פעולה מלא עם ההורים באמצעות ועד ההורים ונקבל בברכה את האכפתיות והתרומה הענקית שלהם; נשלב את כל אנשי המקצוע בעשייה למען המטרה הכל כך חשובה – חינוך ילדינו. נזניק את כפר-סבא קדימה בשירות לתושב – מה שהיה הוא לא מה שיהיה. בתוך זמן קצר נתחיל ביישום מודל חדש של שירות בעבודת עובדי העירייה מול התושב ונבטיח את היותו לקוח מועדף שלנו.

נקדם את חזות העיר וניקיונה – בדרך של שיטות עבודה חדשות ויעילות; יישום של יידע מתקדם; הסברה; ואכיפה תקיפה של חוקי העזר העירוניים. יש לנו עיר יפה ונדאג כי תישאר כך ואף תוסיף ותתייפה.

נוביל קדימה גם את השרות ליזמים ומשקיעים המבקשים להתמקם בכפר-סבא – הקמנו את היחידה ליזמות עסקית שכבר מניבה פירות ומטפלת בחברות העומדות לעבור אלינו;

קיצרנו את ההליכים הבורוקרטיים, הצמדנו ליזמים מלווים עסקיים ואיפשרנו לכל יזם מסלול ירוק קל ומקוצר להשקעה בכפר-סבא.

נעשה כל שביכולתנו כדי לקדם גם את הפארק – הצלחה של תוכנית הרפורמה הכלכלית תניב במהירות אפשרויות לקידום הנושא ובעזרת השם נידרש לכך במהלך הקדנציה.

נוליד קדימה, בשלום ובנועם, את מערכת היחסים בין חילוניים לדתיים – כפר-סבא ידעה תמיד שלום וכבוד הדדי בין חילוניים לדתיים ואני רואה בזאת ביטוי לייחודה של העיר ולמיוחדות התושבים בה. אקח על עצמי כל מטלה שתבטיח המשך חיים של שלום והבנה, ותקרב בין שני הציבורים הללו.

נצעיד קדימה את הנוער – על-ידי מאבק עיקש באלימות הפושה בתוכו, בשיתוף פעולה עם הגופים הממונים ובדרכים יצירתיות נוספות; נחזק את ההישגים שהושגו עד כה ונגייס את מיטב האנשים להישגים נוספים.

ונקדם את ערך ההתנדבות – כאן, לשמחתי, יש לנו יסודות רבים ומבטיחים והפוטנציאל מלא וגדוש. כמי שהתנדב במשך כל פעילותו הציבורית בארגונים רבים, ייסדתי ועמדתי בראש חלק מהם והקדשתי להם ממרצי וזמני, אני יכול להעיד נאמנה כי את ערך ההתנדבות יש להוסיף ולקדם, ולהנחילו לעוד ועוד ילדים, בני נוער ובוגרים. בזכות ההתנדבות חברתנו טובה יותר, אכפתית יותר ואנושית יותר.

וזו גם ההזדמנות לברך מכאן את כל ארגוני המתנדבים בכפר-סבא, את כל החברים בהם ואת כל העושים במלאכת קודש זו עבור אלו שידם אינה משגת ובריאותם אינה מאפשרת.

ישר כוח לכולכם!

ובאשר לדרך ניהולה של כפר-סבא, יש לי חזון. ואת החזון הזה, ברשותכם, הייתי רוצה לחבר לחג שאנו חוגגים בעצם ימים אלו. השבוע אנו חוגגים את חג חנוכה, שהוא מהחגים שניתן למצוא בהם סמליות ודימויים רבים, בהשוואה לימינו. מתוך המוטיבים הבולטים בפרק היסטוריה זה של העם היהודי, בחרתי להסתכל במוטיב אחד מסויים, המהווה אבן יסוד בחזוני: מנהיגות. אז, היתה זו משפחה יהודית שלקחה על כתפיה את האחריות, שיצאה מתחושת שליחות ובדרך של שותפות מופלאה נאבקה באתגר האיום שעמד מולה.

המנהיגות שגילתה המשפחה היתה מהגדולות והנבונות שהופיעו לאורך ההיסטוריה. ובחזון שלי לדרך ניהול העיר, מופיע ערך המנהיגות ומצופה מחברי המועצה, ותיקים ומוכרים, וגם חדשים זה מקרוב באו. שותפות היא יסוד משמעותי במנהיגות זו; תחושה של שליחות, היא יסוד משמעותי נוסף ואחריות היא יסוד לא פחות חשוב. ורק אם נדע לשזור במנהיגותנו זו את שלושת היסודות הללו ולהרשות להם להנחות אותנו לפני כל דבר אחר, נוכל לשמש כעמוד לפני המחנה, מגדלור שעניי הציבור נשואות אליו ומאפשרות לו להובילו אל חוף מבטחים.

השותפות, תחושת השליחות והאחריות הן הן שתאפשרנה לנו להתגבר על הקשיים הצפויים לנו, וכפי שאמרתי, הם אינם מעטים. נידרש ליצירתיות, אומץ ועיקשות גדולים מאוד בדרכנו לפתרון המצב הכלכלי; וגם ברווחה, בדיור, בחינוך, בתרבות ובנושאים נוספים – אנו נדרשים להציל, לשפר, להיטיב ולהעלות על מסלול של צמיחה. מועצה שתביא לידי ביטוי מנהיגות הכוללת את שלושת הערכים המשמשים כיסודות בחזון, תשיג את המצופה ממנה בכל תחומי החיים.

והאמינו לי, כי ברגע שנדע להפיק מתוכנו, נבחרי הציבור, את הביטויים החשובים לציבור ששלח אותנו, דרכנו תלך ותתרכך, ואפילו תנעם. וכאן עלי להזכיר שוב את ערך ההתנדבות, שהוא נר לרגלינו ושעירנו התברכה בעשרות ארגוני מתנדבים רשמיים ועוד מתנדבים ותורמים שאינם מאורגנים. וכך, עם ציבור כה נפלא, המונהג ע"י נבחרים המונעים מתחושת שליחות, שותפות ואחריות, ובשתי מלים- מנהיגים אמיתיים – נעשה זאת. ברשותכם, אני מבקש לסיים בנימה מעט אישית.

מאז שזוכר אני את עצמי, אהבתי ואף ביקשתי אחרי הדרכים שבהן ניתן לסייע לאחרים. לאחר שחרורי מהצבא מצאתי את המסגרות המתאימות לאהבתי זו וכיוונתי את מסלול חיי לנושאים שיש בהם סיוע בדרכים שונות לציבורים שונים. תמיד התנדבתי, תמיד היה שכרי בהרגשת הסיפוק הגדולה שליוותה את הנתינה. מעכשיו, הדברים שונים. כבר אין מדובר בהתנדבות, אלא באחריות. מדובר באחריות שהולכת ומתעצמת ובציבור גדול מאוד הנושא עיניו אל ראש העיר, מצפה לבקיאות באינספור תחומים המרכיבים את היומיום המוניציפלי,

לאחריות ולחזון שיוביל את הכל ויצייר את העתיד של כל אחת ואחד מאיתנו. כאן, מעל במה זו, אני מתחייב לעשות כל שלאל ידי כדי לעמוד באתגר ולהנהיג את כפר-סבא ותושביה בדרך של שותפות, תחושת שליחות ואחריות. ומכאן אני פונה ומזמין אתכם ואת כל תושבי העיר להצטרף אלי ואל המועצה החדשה. יחד, בשותפות, נוביל את העיר למימוש מלא של הפוטנציאל הטמון בה. יחד, נוביל בראש וננהיג עם הלב.

תודה רבה וחג אורים שמח לכולם. לחיי כפר-סבא ולחיי מדינת ישראל."

חלק ב' - ישיבת מועצה מן המניין

יהודה בן-חמו: ערב טוב. אני מתכבד לפתוח את ישיבת המועצה הראשונה. אני מודה לכל מי שהגיע. אני רוצה לומר מספר מילים מעבר למה שאמרתי בישיבה החגיגית. אני באמת מקדם בברכה, מאחל לכל אחד ואחד מהנבחרים החדשים ומהנבחרים הוותיקים, מאחל הצלחה רבה. כולי תקווה שבאמת פני כולנו מועדים לשיתוף פעולה. כל מה שאמרתי לפני כשעה, אני באמת מאמין בזה. אני חושב שללא שיתוף פעולה, ללא רצון של כולנו לשנס מותניים, לצעוד כתף לצד כתף – המלאכה תהיה קשה. אם נשכיל כולנו, ואני לוקח על עצמי להוביל את הנושא של שיתוף פעולה, לא משנה בין קואליציה לאופוזיציה, בין כל אחד ואחד. אני חושב שכולנו, כל הנוכחים פה, כל היושבים פה מסביב לשולחן מייצגים ציבור רחב שבאמת היה רוצה לראות את כולנו עוסקים במלאכת הציבור הכל כך חשובה שאנחנו נדרשים אליה. ועל כן אני מוסיף קצת על מה שאמרתי קודם ומקווה ומאחל שנדע לכבד אחד את השני, נדע לסייע אחד לשני. וגם אם לא נסכים אחד עם השני, גם אם יהיו לנו חילוקי דעות, נוכל גם להפוך את זה לחילופי דעות ונוכל לנהל פה דיונים תרבותיים שגם יהפכו בסופו של יום למהנים ומעניינים.

סדר היום הוא קצר. אנחנו נתרכז היום במיוחד בהרצאתה של עורכת הדין בתיה בראף אשר תישא דברים ותרצה על נושא ניגוד העניינים. חשוב מאד. אני זוכר את ישיבת המועצה הראשונה שלי. אני חושב שזו ההרצאה החשובה

ביותר שהייתה בהתחלה ונתנה לי את היכולת הראשונית להבחין באלו עיסוקים כדאי לי להיכנס ולמה לא. בגמר ההרצאה אני מניח שיהיו שאלות. אני מציע שאת השאלות נוכל להפנות, בדרך כלל שאלות אישיות נוכל להפנות ישירות לבתיה או באמצעות הפקס או באמצעות הטלפון או באמצעות כל דרך אחרת, כדי שתוכלו לקבל את התמונה הכוללת על הנושא שעומד על סדר היום.

לפני שנעביר את זכות הדיבור לבתיה הייתי מציע שנעשה פה סבב מהיר של כל אחד שיציג את שמו ומאיזו סיעה הוא, כי לפי מה שכתוב פה לא מכירים. נתחיל בבקשה.

שמי יהודה בן-חמו – ראש העיר; בוקי צייש – סיעת מעוף; טל קוגמן – סיעת מעוף; אברהם מולא – סיעת מעוף; יעקב אוחיון – סיעת הליכוד; אמיר גבע – סיעת הליכוד; יפתח אלגוב – סיעת הליכוד; עמוס גבריאלי – עבודה; איציק יואל – עבודה; סיימון גולדמן – שינוי; גיא בן-גל – שינוי; רינה פז – פז-מר"ץ; בני כברה – מפד"ל; משה אבן-חן – מפד"ל; יואל ברוך – שביל הזהב; שמעון פרץ – סיעת ש"ס; אבינועם גרנות – כפר סבא מתחדשת. בעלי תפקידים:

נילי ניר – דוברת העירייה; דני בוסטין – גזבר העירייה; מיכל טל – מנהלת מזכירות העירייה; רפי סער – מנכ"ל העירייה; רוני פילבסקי – עוזר ראש העיר;

יואל ברוך: הייתי מציע שבפתיחת כל ישיבת מועצה אם אפשר דקה לתת מה שנקרא דבר תורה.

יהודה בן-חמו: אני לא חושב שזה יהרוס את החגיגות של החג, אבל אני מציע שנצמד לסדר היום. ולא אכפת לי לדון בזה בפעם אחת. אנחנו מקצים לטובת הנושא של ההרצאה של הגברת בתיה בראף כשלושים, שלושים וחמש דקות, בבקשה בתיה.

2. הרצאה של עו"ד בתיה בראף: ניגוד עניינים – נבחרי ציבור

בתיה בראף: ערב טוב לכולכם ואיחולי לחברי המועצה החדשים בדרכם החדשה, ולחברי

המועצה המוכרים מהקדנציה הקודמת בהמשך דרכם. אני התבקשתי כאן היום אחרי ערב כל כך מרגש להרצות לכם על נושאים שכנראה ישמעו משעממים יותר, אבל ללא ספק נושאים שאמורים לשמש לכם ככלי וכנר לרגליכם במסגרת התפקיד שנטלתם על עצמכם כחברי מועצה.

הנושא הוא בדבר ניגוד עניינים, כשרגע מחולקת לכם חוברת, אנחנו נכנה אותה כחוברת הירוקה שלמעשה הוענקה על ידי משרד הפנים לחברי המועצה, ושם רשומים הכללים בדבר ניגוד עניינים בלשון בני אדם. זאת אומרת, לא בלשון עורכי דין אלא בלשון ידידותית לכל נבחר. הכללים האלה, למעשה, אמורים להוות כללי אתיקה בסיסיים, נורמות התנהגות של נבחר ציבור במסגרת מילוי תפקידו. בתוך החוברת הזאת אני צילמתי עבורכם את הכללים עצמם כפי שכתובים בספר החוקים. וכאן אתם תראו רשימה של שני עמודים שמכונה: הודעה בדבר פלילים לעניין ניגוד עניינים של נבחרי הציבור ברשויות המקומיות. כאן הניסוח שלהם הוא הניסוח המשפטי כפי שהגו אותם, כפי שכתבו אותם. ועל מנת ליצוק בהם קצת יותר תוכן מהדברים שנאמרו בחוברת הירוקה. בסך הכל מדובר כאן במסגרת רחבה מאד של נורמות, אז אנחנו נקרא מספר כללים מרכזיים וניתן המחשות ודוגמאות למקרים שהם פרי תולדה של הפלילים הללו.

למעשה, חשוב מאד לציין שהכללים האלה הם כללים שנוסחו במשותף על ידי מרכז השלטון המקומי, משרד הפנים, היועץ המשפטי לממשלה. כשמצאו לנכון לציין בפני חברי מועצה נורמות התנהגות שעל פיהן מצופה מהם לנהוג. הייתה תחושה שהכללים האלה לא מספיק ידועים. ואנשים שמועדים, טוענים שלמעשה הם לא ידעו מה מותר ומה אסור. ולכן מצאו לנכון לפרסם אותם. הם קיבלו פרסום ברשומות. ולהפוך אותם כחלק מהקודקס החוקי. למעשה, חבר המועצה במסגרת תפקידו הוא נקלע למסגרת של דילמות, של ניגודים של אינטרסים שמתווים אותו לאורך הדרך. כך הוא נקלע למספר

מעגלים כגון: מצד אחד הוא נבחר על ידי התושבים ויש דילמות לגבי ההתנהגות עם תושבים, עם אלה שבחרו אותו ועם אחרים שבחרו בסיעה אחרת. יש קונפליקטים שנוצרים במסגרת היחסים עם ספקים של העירייה, עם נותני שירותים של העירייה. הדילמות יכולות להיווצר גם בין אותו חבר המועצה לבין הממשל, לבין תפקידים מסוימים שהוא בקשר עם השלטון המרכזי.

כל המצבים האלה והמעגלים האלה להם נקלע חבר המועצה מובילים אותו למסגרת של אינטרסים נוגדים שבעצם נשאלת השאלה: מהו האינטרס הראשי שאותו הוא צריך לשרת כנבחר ציבור. האם דברים שקשורים למסגרת מילוי תפקידו כאדם פרטי, שבעצם הוא בעל מקצוע מסוים? או שמע הוא צריך לנטרל את שאר הדברים ולנהוג אך ורק לטובת אותו אינטרס בכורה שלשמו הוא נבחר, שהוא האינטרס של העירייה, של הרשות הציבורית שלשמה הוא נבחר ובה הוא מכהן.

התשתית לכללים האלה, הבסיס שלהם הותווה בפסק דין שבימינו נחשב לפסק דין ישן, זה פסק דין משנת 1979, שקוראים לו פסק הדין של סיעת הליכוד נגד עיריית ירושלים. ושם השופט ברק למעשה קבע את קיומה של הנורמה בדבר איסור ניגוד העניינים. בשל חשיבותם של הדברים אני רוצה לצטט לכם קטע מאותו פסק דין, שבאותו פסק דין למעשה מצטט השופט ברק את השופט חיים כהן בתקופה קודמת יותר, ושם נקבע: "לא הרי רשות היחיד כהרי רשות הציבור. שזו בתוך שלה היא עושה כרצונה מעניקה וברצונה מסרבת. ואילו זו, כל כולה לא נוצרה כי אם לשרת את הכלל. ומשלה אין לה ולא כלום. כל אשר יש לה מופקד בידה כנאמן וכשלעצמה אין לה זכויות וחובות נוספות עליה או שונות ונפרדות מאלה אשר הן נובעות מנאמנות זו או הוקנו לה או הוטלו עליה מכוח הוראות חקוקות".

על כן, עובד הציבור עליו לפעול בהגשמת הכוח ובהפעלת הסמכות מתוך אמון ונאמנות. עליו לפעול כאשר לנגד עיניו עומד האינטרס עליו הוא מופקד. ואינטרס זה בלבד של טובת הרשות הציבורית.

אני סבורה שבכלל בימים אלה כשניתנה גושפנקא באמצעות חוק חופש המידע לכל נושא השקיפות המנהלית, הרי שכל הנושא של טוהר המידות הציבורי חשוב יותר, פתוח יותר. ולכן ידיעת הכללים ועמידה עליהם יכולה רק לתרום בדרך ההתנהלות הן שלכם כפרטים והן של הרשות הציבורית במסגרת התפקידים והסמכויות שיש לעירייה.

חשוב לציין שהכללים לכשעצמם, זאת אומרת, כשעוברים על הכללים האלה זה לא אומר שלא עוברים גם על הוראות חוק חקוקות אחרות. משום שמי שמתנהג בדרך של ניגוד עניינים שעולה לידי שחיתות, לדוגמא, הרי יש כאן בכלל מישור של המשפט הפלילי. ומי שעובר במסגרת ניגוד העניינים מצב שיכול לגרום לבטלות ההחלטה המנהלית – הרי שאנחנו דנים כאן במצב שמבחינת הדין המנהלי הוא עובר על הדין המנהלי. לא על כך אנחנו למעשה הערב אמורים להיכנס לעובי הקורה. אנחנו דנים אך ורק בנושא האתי. ולכן הכללים האלה גם מכונים אתיקה של נבחרי ציבור.

בדפים שחולקו לכם, שבהם יש לכם את הכללים לנגד עיניכם. ואני מתכוונת לכללים שאמרתי לכם שהם עם צביון משפטי. אני מפנה אתכם, ואם נקרא אותם ביחד ונעבור עליהם הם גם יהיו הרבה יותר ברורים. אני מפנה אתכם לכלל מספר 2 וכלל מספר 3 שהם למעשה הכללים העיקריים. וכל שאר הכללים שנדון בהם הם התפתחות של מקרים פרטיקולריים שהם בבואה של אותם כללים מרכזיים.

הכלל ראשון, שהוא כלל מספר 2, אנחנו נקרא אותו: "חבר מועצה ינהג במילוי תפקידו באמון וללא משוא פנים, תוך גישה הוגנת כלפי הכל ובלי שיהיה לו עניין אישי בהחלטותיו ובפעולותיו אף למראית עין". ואני מציינת ומדגישה את אותה סיפא של המשפט "אף למראית עין" משום שבכל המוטיב של ניגוד עניינים מה שהתווה את מי שכתב את הכללים האלה הוא לא רק שניגוד עניינים לא יעשה בפועל, דה פקטו, אלא די לו לחבר מועצה שלא יקלע למצב של חשש לניגוד עניינים. כי אמון הציבור לא נרכש רק במעשים אלא גם בדברים שנראים למרחוק. ולכן, מספיק שאתה עלול

להיקלע למצב של ניגוד עניינים, ובמצב כזה כבר מלכתחילה כתרופה למכה צריך למנוע את היווצרותו של אותו מצב.

הכלל הנוסף שהוא בעצם גם כן כלל מרכזי שמתוכו הגו את שאר הכללים זה כלל מספר 3: "חבר מועצה ינהג על ענייניו כך שלא יהיה ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר מועצה לבין תפקיד או עניין אישי שלו". ולעניין הנושא של העניינים האישיים אנחנו ניכנס לדוגמאות. למעשה כל אחד יכול לנבוע ממקור אחר ומדרך אחרת שהוא בא עם הרקע האישי שלו.

אנחנו נדבר כאן על שלושה מוטיבים מרכזיים של ניגוד עניינים. אנחנו נדבר על ניגוד עניינים בין תפקידים, שזה כלל מספר 8. אנחנו נדבר על ניגוד עניינים אישי שזה כלל מספר 11. ונדון בניגוד עניינים בייצוג שזה עוד כלל מאד מרכזי.

חשוב לציין, ואתם תראו את זה בסעיף 6 לכללים, שלצורך יישומם של הכללים הללו הוקמה ועדה מייעצת. ועדה שמונה חברים שהתפקיד שלהם לתת מענה אד-הוק לכל פנייה שנקלעים אליה חברי מועצה. חשוב מאד לומר שבניגוד להוראות חוק אחרות שלפעמים ההוראות כתובות כאות מתה בספר החוקים, הרי שבמסגרת הזאת של ניגוד עניינים יש כל הזמן אפשרות לקבל יעוץ, לקבל מידע. והיעוץ הוא יעוץ יומי שאפשר פשוט להרים טלפון. נכון הוא שבדברים של רומו של עולם אתם לא תקבלו תשובה על המקום. הועדה לעיתים צריכה להתכנס, צריכים לקבל את ההחלטות בפורום המתאים. אבל במקרים רבים מאד הועדה כבר יושבה על המדוכה ודנה בהם במקרים אחרים. והתשובה יכולה להינתן מיידית בטלפון מדוגמאות אחרות של אנשים שנתקלו בנסיבות הללו.

בועדה הזאת, יושבת ראש הועדה היא נציג היועץ המשפטי לממשלה הגברת טניה שפניץ. יושב שמה ראש רשות שכרגע זה ראש הרשות של רעננה זאב ביילסקי. יושבים בועדה היועצת המשפטית של עיריית נתניה וכמבקר הועדה יושב מבקר עיריית כפר-סבא, שאני לא רואה אותו כאן, אליעזר פיירשטיין. הוא בחו"ל. הוא יכול להשכיל אתכם בכל הדברים שמתרחשים בועדה. יש

גם נציג של משרד הפנים שזאת נכון להיום עורכת דין לאה אנטבי. ומשקיפים חיצוניים ממשרד מבקר המדינה שהם מתחלפים מעת לעת. אנחנו נעבור לכלל הראשון שמצאתי לנכון להביא אותו בפניכם שזה כלל מספר 8. אני אקרא רק את עיקריו של הכלל ונמשיך בדוגמאות:

"חבר מועצה ימנע מהשתתפות בדיון או בהצבעה בישיבות המועצה אם הנושא הדון עלול לגרום לו להימצא במישרין או בעקיפין במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר מועצה לבין תפקיד אחר. חבר מועצה לא יטפל בנושא, כאמור, גם מחוץ לישיבות המועצה. לעניין זה אחת היא אם במילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה".

מה שחשוב לציין בכלל הזה, שמי שהגה את הכללים לא ביקש מראש לפסול בין נבחרים מוכשרים שיש להם קשרים בחברה, קשרים בנוגע למילוי תפקידם בסקטור הפרטי. הוא לא התכוון לפסול את אותם אנשים לכהן כחברי מועצה. המטרה של כל הכללים האלה זה לנטרל את ניגוד העניינים. ובכל מקרה שאפשר לנטרל לגבי אותה החלטה או לגבי אותו מצב את ניגוד העניינים, אזי אותו חבר מועצה לא ישתתף באותו דיון, באותה ישיבה. אבל אין בכך כדי להטיל דופי על חבר המועצה לעניינים אחרים. אלא אם כן מדובר בפסלות, וגם על הדברים הללו אני אתן לכם דוגמאות.

כך שחשוב לדעת שמדובר על ניסיון של נטרול ולא הימנעות מוחלטת מעצם הכהונה שלו. שכן אחרת תצאנה הרשויות נפסדות מכך שאנשים עם כישורים וקשרים לא יכולים לבוא ולשרת את ציבור הנבחרים שלהם.

אנחנו נעבור לדוגמאות. בעניין של ניגוד עניינים בתפקידים הדוגמאות רבות. ניקח דוגמא אחת שהיא דוגמא די פופולרית. שחבר מועצה שהוא או אורגן או שיש לו קשרים מסוימים עם עמותה מסוימת. והעמותה הזאת גם לצורך העניין מקבלת תמיכה ממועצת העירייה. כך שברור לכולנו שאותו חבר מועצה לא יוכל לשבת בועדת התמיכות ולהצביע בעד תמיכה לעמותה הזאת, כי הרי יש לו עניין בעמותה הזאת שתקבל תמיכה ומה שיותר שעמותה הזאת תוכל להתפתח.

אבל, בפרשנות שנותנים למניעות הזאת נאמר שהוא לא רק לא ישב בהחלטות לגבי אותה עמותה שהוא חבר בה, הוא גם לא ישב בוועדת התמיכות שמחליטה לגבי תמיכות לגופים אחרים. שכן עצם העובדה שהוא מעוניין שאותה עמותה תקבל תמיכה גדולה יותר יכול להיות שתגרום לו או לעמותות אחרות לתת פחות או לגופים דומים כמו העמותה הזאת אולי לתת יותר. נניח שאנחנו מדברים על גופים של מטרות ספורט. כך שההימנעות של כל ההתערבות שלו בנושאים של תמיכה לעמותה תהיה מוחלטת. אבל בוועדה אחת ולא יותר.

דוגמא מאד פופולארית שנכתב בה רבות גם בפסקי דין של בית המשפט העליון הייתה בעיריית ירושלים לעניין חבר מועצה שהיה מנכ"ל של חברה ממשלתית. אני מדברת שהוא היה מנכ"ל של חברת החשמל. ולפני שהוא נבחר כחבר מועצה פנתה סיעת הליכוד, במקרה הזה, וטענה שהוא לא יכול להיבחר כחבר מועצה. כי עצם היותו מנכ"ל חברת החשמל, וחברת החשמל זו חברה שידה בכל ושהיא עוסקת במגוון של תחומים שיכולים להיכנס למסגרת של ניגוד עניינים, הרי שמטבע הדברים שאותו חבר מועצה לא יכול להיבחר.

ואז ישב בית המשפט העליון על המדוכה וניתח את כל הנושאים שיש ביניהם חיכוך שעלול להביא ניגוד עניינים בין אותו מנכ"ל חברת החשמל לבין רשות מקומית. ואכן הוא הגיע למסקנה שיש מגוון רחב של מקרים שעלול להיווצר של ניגוד עניינים. כגון במכרזים, במצב אפילו של תעסוקה של עובדים. לדוגמא, חברת החשמל זו חברה גדולה יותר, היא יכולה להחליט איפה היא ממקמת את משרדה. יכול מאד להיות שלאותו חבר מועצה שהוא גם מנכ"ל של חברת החשמל והוא גם חבר מועצה יהיה אינטרס שדווקא המשרדים יהיו בתוך הרשות המקומית שבה הוא מכהן כחבר מועצה. כי זה יגרום לתעסוקה ולפיתוח לעיר. כך שיש כאן רצון להטיב דווקא עם אותם תושבים של אותה עיר.

דוגמא נוספת שפרש בית המשפט היא שלדוגמא הולכים להכין תחנה, תחנת כוח של חברת החשמל, שכל אחד רוצה שזה לא יהיה בחצר שלי, שזה לא יהיה ברשות שלי. לא משנה איפה זה יהיה, אבל מחוץ לדלת אמות הרשות המקומית. והטענות הן שזה פוגע באיכות הסביבה וכו' וכו'. אנחנו מכירים היום את הטענות האלה לעניין התחנה.

ברור הוא שאם חבר המועצה יהיה גם כן מנכ"ל באותה חברה ממשלתית, הרי שהוא יעשה כל אשר לעל ידו כדי שאותה תחנת כוח תהיה בגבול של רשות מקומית אחרת. בית המשפט אכן ניתח את המקרים האלה ואמר: נכון, אבל זאת לא הסיבה שאם אין לנו מקרה קונקרטי שעליו אנחנו דנים כרגע כדי למנוע מאותו חבר מועצה להיבחר. וכאן נקט בית המשפט בדרך של הימנעות חלקית. נכון, יכול להיות מצב של חיכוך כזה. אבל לכן אנחנו לא ניתן לאנשים מוכשרים כמו מנכ"ל חברת החשמל לקחת חלק במועצת העיר? לא. כשיגיע מקרה ושבאמת נעמוד בפני ניגוד עניינים כגון אלה שאנחנו פרשנו שיכול לקרות – אז תיפנו לוועדה והועדה תיתן החלטה שהוא מנוע לדבר זה או לדבר אחר. אבל לא נמנע מאותו חבר מועצה מלכהן כחבר מועצה. וכאן אנחנו חוזרים לרעיון של ההימנעות החלקית ולא של ההימנעות המוחלטת.

דוגמא נוספת, וכאן הדוגמא חשובה מאד. כולכם יודעים שברשויות המקומיות יש תאגידים עירוניים. התאגיד העירוני הוא למעשה תאגיד שרוב ההון שלו שייך לעירייה, לרשות המקומית, ורוב החברים שיושבים בדירקטוריון שלו הם למעשה חברי או עובדי עירייה. כשמגיע אותו חבר מועצה שלמעשה יושב בדירקטוריון של התאגיד העירוני וצריך להחליט על דברים שהתאגיד העירוני רואה לנגד עיניו כדברים חשובים, הוא הרי צריך להפעיל שיקול דעת אם לתמוך באותה עיסקה, באותו חוזה, כן או לא. ואז ברור שהוא ימצא בדילמה. מפני שיש דברים.

לדוגמא, בואו ניקח דוגמא שהנושא המדובר הוא חוזה בין העירייה לבין התאגיד העירוני. ושם נקבע בחוזה שכר הטריחה של התאגיד העירוני. שכר טרחה שהתאגיד העירוני בתור מי שנותן שירות מסוים כזרוע הארוכה של

העירייה דורש לעצמו. האם אותו חבר מועצה שהוא גם כן יושב בדירקטוריון צריך לראות קודם את האינטרס של התאגיד העירוני כאינטרס על. או שמא הוא צריך לראות את הדברים בראייה של חבר מועצה של העירייה משום שכל התאגיד העירוני הזה הוא זרוע ארוכה של העירייה. ללא הכוח שנותנת לו העירייה התאגיד הזה למעשה לא קיים. הוא יכול להיות ריק מתוכן. וכאן באופן שונה לחלוטין ממה שקיים בדיני עיריות, חריג לכלל, נכנס חוק לתוך פקודת העיריות. הוראת חוק מפורשת שקובעת שמי שיושב בתאגיד עירוני כנציג עירייה חובת הנאמנות שלו גוברת והיא קודם כל לרשות המקומית, לעירייה. ורק אחר כך הוא יראה לנגד עיניו, הוא ישווה לנגד עיניו את אותם אינטרסים של התאגיד העירוני.

אני מפנה אתכם, זה סעיף 249א' לפקודת העיריות, שתוקן, ששונה עקב הרעיון הזה שחבר המועצה לא יהיה בניגוד עניינים ושהוא ידע בדיוק למי יש את יתרון הבכורה.

עמוס גבריאלי: בתיה, בואי נתעכב עוד לשנייה אחת, כדי שזה יתפוס. מעבר להרצאה, כדי שזה יהיה גם לדיון. בואי ניקח משהו קונקרטי. חברת 'ספיר'. חברת 'ספיר' אינה חברה עירונית, זו חברה סוכנותית, אבל יש בה נציגים של העירייה. יש ניגוד אינטרסים וניגוד עניינים מובהק בין חברת 'ספיר' לבין העירייה נוכח הסכם שבו התחייבה העירייה לפני עידן ועידנים לשלם כל גירעון של 'בית ספיר'. לעירייה יש אינטרס לצאת מההסכם הזה, ל'בית ספיר' יש אינטרס לאכוף את ההסכם הזה. אני דירקטור מטעם העירייה ב'בית ספיר'. איך בדיוק אני צריך לנהוג?

בתיה בראף: השאלה שלך היא שאלה מצוינת.

עמוס גבריאלי: היא אמיתית.

בתיה בראף: אני לא מכירה את המסמכים של ההתאגדות של 'בית ספיר'. אני יודעת בדיעה כללית שזו חברה סוכנותית. כך שאני סבורה שמה שאמרת כרגע על תאגיד עירוני הוא לא חל על חברת 'ספיר'.

עמוס גבריאלי: שזה אומר?

בתיאור בראי: שזכות הבכורה היא איננה לאינטרס שלך כחבר מועצה. אבל על מנת שאני לא אטעה בדברים שאני אומרת, אני אומרת כאן דברים קשים – אני מוכנה לבדוק.

עמוס גבריאל: יש פה ניגוד עניינים מובהק.

בתיאור בראי: חברת 'ספיר' היא איננה תאגיד עירוני. ומה שאמרת היא על תאגיד עירוני, ועליו בלבד. וזה חריג לכללים מאד במסגרת דיני חברות. אבל אני בהחלט אשמח לבדוק את זה.

עמוס גבריאל: זו שאלה קונקרטית כבר ממחר בבוקר.

בתיאור בראי: קשה מאד. אתה מעלה דבר שהוא באמת ברומו של עולם.

אנחנו נעבור לכלל התשיעי שמדבר על פסלות לכהונה. וכאן אני מפנה אתכם, כל המשועממים, לסעיף 9, לפסלות לכהונה. הסעיף הזה הוא כבר לא סעיף כמו הסעיף הקודם שדיברתי על הימנעות חלקית. זה סעיף שקובע מסמרות. ובסעיף הזה נקבעו כללים מאד מפורטים מתי יש פסלות לכהונה. הסעיף מדבר על עובדי מדינה בשכר שעבודתם קשורה בעניין המנהל המחוזי. הסעיף מדבר על עובד בשכר של אותה רשות מקומית או של המועצה הדתית. הסעיף מדבר על עובד בשכר בכל רשות מקומית אחרת. ובמקום לקרוא את הסעיף, כי זה אתם מסוגלים לעשות באופן עצמאי, אני אתן מספר דוגמאות שלגביהן יש פסלות מובהקות ולכן נאסר למלא את שני התפקידים בכפיפה אחת.

אחד הדברים המרכזיים שגם מופיעים בסעיף וגם בהחלטות הועדה זה מצב שחבר מועצה שהוא גם חבר מועצה והוא גם יו"ר מועצה דתית. במקרה כזה נקודות ההשקה בין שני התפקידים הם בשלושה דברים מרכזיים. ובנושא הזה בית המשפט מטיל למעשה את החיכוכים שבין שני התפקידים האלה באופן שהעירייה למעשה קובעת, הרשות המקומית למעשה קובעת ואחראית לשישים אחוז מתקציב המועצה הדתית. כך שלמעשה העירייה היא זאת שממנת בשישים אחוז את המועצה הדתית.

מצב נוסף שהעירייה, משפיעה במועצה הדתית הוא לעניין בחירת החברים והמועמדים של המועצה הדתית. העירייה אחראית לאשר ארבעים וחמישה

אחוז מהמועמדים של המועצה הדתית. ויש תקנות נוספות שקובעות שלמעשה כשנקבע תקציב המועצה הדתית הרי שיו"ר המועצה הדתית צריך לשבת ביחד עם הגזבר והם צריכים ביחד לשבת על התקציב, ולאחר מכן זה עובר אישורים רבים.

יש גם חיכוך בהרבה מאד מישורים שבגינם נקבע האיסור המוחלט של שני התפקידים במקביל. ההתנגשות היא כאן למעשה התנגשות של יכולת להגיע לידי מצב שהגוף המבוקר שהוא המועצה הדתית יהיה למעשה גם המבקר, כי הוא יושב גם בכובע של חבר מועצה. ולכן כאן נקבעה פסלות.

גיא בן-גל: וממתי צריך להחיל אותה?

בתי ברואף: סליחה.

גיא בן-גל: סיטואציה שחבר מועצה נבחר הוא אכן משמש כיו"ר מועצה דתית. מתי

צריך להחיל את העיקרון של הפסילה?

בתי ברואף: לגבי כל פסילה, ובסעיף אחרון, אתה רוצה, אני אקדים את האחרון לראשון,

נשלחת הודעה לאותו אדם שנושא בשני התפקידים. והברירה מונחת בפני אותו אדם במשך שלושים יום להחליט האם להפסיק את הכהונה בתפקיד השני. האפשרות היא בידו והוא יכול להחליט מה שהוא מוצא לנכון. שלושים יום ניתנים לו.

עמוס גבריאל: לא החליט. מה הסנקציה?

בתי ברואף: פסלות. ההודעה היא לפי סעיף 123א' לפקודת העירייה הודעה של ...

שמעון פרץ: תגיד, פסילה אוטומטית גם בלי שהחבר מגיש... אני לא מדבר על עצמי, אני

מדבר על מישהו אחר בקיסריה. גם אם אני לא נותן מכתב פיטורין הפסילה היא אוטומטית?

בתי ברואף: כן. אלא אם כן, יש לך אפשרות לפנות לבית משפט לטעון. כלומר, כל כללי הצדק שמורים.

שמעון פרץ: לבית דין רבני אני יכול לפנות?

בתי ברואף: לא בנושא הזה, רק לבית דין מנהלי.

גיא בן-גל: רק אם אפשר לצרכי הפרוטוקול. מכתב כזה אכן נשלח השבוע על ידי ראש העיר למר פרץ. הלא כן?

שמעון פרץ: אמת, אני מאשר. הוא עשה את זה בו ביום ששלחת לו את המכתב. אל תדאג.

גיא בן-גל: אז אני מברך את ראש העיר על ההחלטה.

שמעון פרץ: גם אני מברך אותו, צריך לשמור חוק.

בתי ברואף: דוגמאות נוספות במישורים האלה מתייחסות למצב שאסור לו לחבר מועצה להיות מועסק על ידי העירייה או על ידי גוף עירוני של העירייה. מצב כזה לא יכול להתקיים. נדונה בפסיקה סיטואציה של מנהל בית ספר שהוא איננו עובד הרשות המקומית אלא הוא עובד מדינה. ודנו במצב של ניגוד עניינים של חבר מועצה שהוא מנהל בית ספר עובד מדינה וגם חבר המועצה.

אבינועם גרנות: באותה רשות או ברשות אחרת?

בתי ברואף: באותה רשות. אם זה רשות אחרת זה לא מפריע לנו בכלל. אני רוצה להסביר את הרציונאל, כי הרציונאל הוא כאן חשוב.

אבינועם גרנות: הייתה אבל מורה שעתרה לבג"ץ במבשרת ציון, והיא זכתה בבג"ץ.

בתי ברואף: לעניין מצב שהמנהל הוא איננו עובד הרשות המקומית. אני שוב מדגישה. הוא עובד המדינה. וכאן נקבעה הימנעות חלקית, משום שמה שנאמר הוא זה שנכון, לאותו מנהל בית ספר יש באמת אינטרס להוציא מהעירייה מה שיותר כסף כדי שבית הספר שלו יהיה הכי משגשג והתלמידים שלו יהנו ממיטב הדברים שהרשות המקומית יכולה לתת. ללא ספק שהדבר הזה הוא ניגוד עניינים. אבל אז הוא ימנע מלהצביע בכל נושא שקשור בתקציב של מחלקות חינוך, בדברים שנוגעים באופן כלשהו לבית הספר. אבל לא יכולים למנוע אותו מלשמש כחבר מועצה. כאן אין פסלות מוחלטת.

אני יכולה לצטט לכם דברים מאד מעניינים, אבל מפאת קוצר הזמן נתמקד רק בדברים המרכזיים, ואתם מוזמנים לבוא ולשמע עוד.

כלל נוסף שאני לא אכנס שם לעובי הקורה, אבל זה כלל שחשוב שידעו אותו בגדול. שחבר מועצה שהיה, שיהפוך לעובד מדינה בתפקידים שאני אמנה

אותם, צריך להתפטר מיידית מתפקידו כחבר מועצה. אני מפנה אתכם לכלל מספר 10.

אמיר גבע: אבל למה זה לא חל על מועצה אזורית? מה ההבדל? 10 ב' אומר שזה לא חל על מועצה אזורית.

בתיה בראף: אתה צודק. מדובר על תפקידים שהם תפקידים מאד רגישים שטומנים בחובם יותר כוחניות.

יהודה בן-חמו: יכול להיות עובד מדינה ולגור באיזה שהוא מושב שהטריטוריה שלו (לא מובן).

בתיה בראף: יכול להיות שזאת הסיבה. מדובר בתפקידי פיקוח, בתפקידים שקשורים במתן רשיונות למיניהם, שיטור, רשות בתי הסוהר, תפקידים שקשורים לדרגות בכירות במוסד לביטוח לאומי, במס הכנסה, בשרות התעסוקה. תפקידים שיש להם המון כוח. ועל מנת למנוע מצב שהגוף המבוקר יהפוך להיות לגוף המבקר אז מיד עם הפיכתו של חבר המועצה לעובד מדינה באחד מהתפקידים האלה שמנועים בחוק הוא חייב להתפטר מתפקידו.

דוגמא שאני רוצה להביא לעניין הסעיף הזה היא דוגמא מאד מעניינת לגבי אדריכל במקצועו שהוא גם חבר מועצה ברשות מקומית מסוימת. ובמסגרת העבודה שלו, במסגרת המקצוע שלו, הוא אדריכל בועדה המחוזית ומינו אותו לשבת ולהגות תוכנית מחוזית של מספר רב של רשויות מקומיות שביניהן נמנית גם הרשות המקומית שבה הוא חבר מועצה.

התפקיד של אותו אדריכל הוא תפקיד מקצועי לשמו. הוא צריך לשוות לנגד עיניו נושאים תכנוניים גרידא. ולכן על פניו, מהו ניגוד העניינים? הרי הוא עושה כאן תפקיד מקצועי בועדה המחוזית. עתרו בנושא הזה לבג"ץ. כשבדקו את נקודות החיכוך בין התפקיד של אותו חבר מועצה אדריכל לבין היותו חבר מועצה הגיעו למסקנה שאסור לו לשבת באותו פורום בועדה המחוזית שהוגה את התוכנית שבה כלולה גם הרשות המקומית שבה הוא יושב כחבר מועצה. מפני שמטבע הדברים יכול להיווצר מצב שהרשות המקומית שבה הוא מכהן כחבר מועצה תתנגד לתוכנית, לא תרצה אותה. ואז הוא יצטרך

לשמוע התנגדויות שקשורות לרשות המקומית שבה הוא יושב. יכול להיווצר מצב, ולו אפילו של עזות שפתיים שלרשויות מקומיות אחרות שנוטלות חלק באותה תוכנית שהוא העדיף לטובה את הרשות המקומית בה הוא יושב. נניח, אם מדובר בתוכנית שצריך לקבוע היכן יהיה מפעל לטיהור שופכין, אז הוא יחליט שעדיף לשים את זה, מה שנקרא, בגבול שאיננו בתוך הרשות המקומית. כל מיני סיטואציות שאם אנחנו נמנה את כולן נגיע למצב שבהחלט קיים חשש ולו לטענה שעלול להיווצר מצב של ניגוד עניינים. ולכן אל לו לאותו חבר מועצה לעסוק בעניינים תכנוניים, אפילו שהוא יושב במחוז, שקשורים לרשות המקומית בה הוא מכהן כחבר מועצה.

נושא נוסף שקשור, ודווקא זה נושא שאתם יכול להיות נצטרך להידרש אליו אחר כך כשאנחנו נשוחח על ועדות המועצה, הוא עניין חבר מועצה שאסור לו להיות חבר בועדת הערר לעניין ארנונה. יש לכל עירייה ועדת ערר לעניין ארנונה שם שומעים עררים של תושבים בנושאים מאד מצומצמים שקשורים לאזור שהנכס נמצא שם, האם אותו אדם הוא מחזיק כהגדרתו בחוק או לא מחזיק, לעניין טעויות בגודל הנכס, לסיווג שלו. דברים שמוגשים עררים והועדה מחליטה האם יש לקבל את הערר כן או לא.

כדבר נורמטיבי נראה שחברי מועצה ייטלו חלק באותה ועדה כמו שהם נוטלים חלק בועדות אחרות של העירייה. אבל כאן קבעה הועדה המייעצת שאסור לו לחבר מועצה לשבת באותה ועדה משום שמטבע היותו חבר מועצה הוא יושב ולמעשה מחליט ודן על תקציב העירייה, על צו הארנונה. בכל הסקטורים הללו חבר המועצה רוצה שהקופה הציבורית תהיה מורווחת יותר, שהקופה הציבורית תוסיף עוד ועוד כסף. ויכול להיות כשהוא ישב וישמע את אותם מערערים הוא לא ישמע אותם בנפש חפצה, הוא לא יתן להם את התשומת לב המספיקה כמו שהם צריכים לקבל אותה כאזרחים, משום שיש לו אינטרסים נוגדים מכוח היותו חבר מועצה שיושב על שולחן הדיונים של התקציב של העיר. ולכן מי שיושב שועדה הזאת זה חברים שיכולים, שיש להם את הזכות להיבחר כחברי מועצה, אבל לא הגיעו להיות

חברי מועצה. דהיינו, מי שלא עבר את האחוז ואינו יושב כאן ואיננו נוטל חלק בדיוני המועצה. זה לעניין ועדת הערר לענייני ארנונה.

נושאים נוספים. נעבור לכלל מספר 11 שדן בניגוד עניינים אישי. וכאן קשת המקרים היא רחבה ביותר. הכלל קובע שחבר מועצה ימנע מהשתתפות בדיון ובהצבעה בישיבות המועצה אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במישרין או בעקיפין בין המצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר מועצה לבין ענייניו האישיים. חבר המועצה לא יטפל בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות המועצה. ויש כאן פרוצדורה מה הוא צריך לעשות במצב שהתדירות היא גבוהה. הוא צריך להודיע למועצה, המועצה צריכה לאשר את זה, צריך למנות לו מחליף. אני לא אכנס לפרוצדורה. אני רק אכנס לדוגמאות מתי קיבלו שבאמת מדובר בעניין אישי של מניעות.

אחת הדוגמאות, זו דוגמאות מאד בוטות אבל הן דוגמאות שחבר מועצה, היה שם במועצה על החלטה בדבר הקמת קולנוע באותה עיר. כולם ברכו בהקמתו של בית הקולנוע. בדיעבד הסתבר שחבר מועצה יש לו הרבה מאד שליטה באותו תאגיד שמקים את הקולנוע. מיד בוטלה ההחלטה המנהלית הזאת משום שלא רק שחבר המועצה עצמו לא יכל ליטול חלק באותה ישיבה, אלא שללא ספק שגם בעצם נטילת החלק הוא גם השפיע על חברים אחרים. וההחלטה הזאת בוטלה, הפכה כלא הייתה. בדוגמא הזאת הימנעות מוחלטת.

דוגמא נוספת ששם מדובר על הימנעות חלקית. וזו דוגמא מעניינת של חבר מועצה שאחיו הוא מורה בבית ספר שתחום של הרשות המקומית. כאן אין שום סיבה להימנעות מוחלטת. משום שהנושאים שמגיעים לשולחן המועצה ושקשורים לאותו אח של חבר המועצה הם די מצומצמים ואפשר בהחלט לגרום למצב שחבר המועצה לא יהיה זה שיחליט בדברים שקשורים לא להעסקתו של אחיו, לא לתחומים שקשורים לבית הספר שאחיו עובד בו. אבל אין שום סיבה למנוע ממנו בכלל להיות ולהשתתף כחבר מועצה בישיבות אחרות.

דבר בוטה נוסף של חבר מועצה שישב והחליט לגבי חוזה להשכיר נכס עירוני לאבא שלו. זאת החלטה שאותו חבר מועצה בוודאי שלא יכל ליטול בה חלק. החלטה שבוטלה והייתה כלא הייתה.

דברים דומים אפשר גם לעלות מדוגמאות של ועדת המכרזים. ועדת המכרזים יושבת בוחנת הצעות של מציעים שונים. אם יש קשר כלשהו בעבר, בהווה, אולי אפילו בעתיד, בין אותו חבר מועצה שיושב בוועדת המכרזים לבין מי שהציע את ההצעה, הרי אם יש הכרות קודמת של שני הגופים הללו יש לבטל את ההחלטה הזאת. ולכן אותו חבר מועצה לא יכול להשתתף באותה החלטה.

דוגמא מאד בולטת שברשויות אחרות הייתה נפוצה, ברשויות שאנחנו עובדים אתם. זה חבר מועצה שבמקצועו הוא מתווך מקרקעין. ללא ספק, כמתווך יש לו אינטרס לעשות עסקאות ולהצליח. אבל מכוח היותו חבר מועצה הוא אמור גם ליטול חלק בוועדה המקומית לתכנון ובנייה והוא יכול גם להיבחר כחבר בוועדת המשנה. והרי שכולכם מבינים שלמידע שכזה בדבר תוכניות בהכנה, בדבר הפשרת קרקעות, בדבר כל נושא שיכול להוסיף לו כמתווך מידע וכוח – מידע פנימי כזה השימוש בו הוא אסור בתכלית האיסור. ולכן חבר מועצה שהוא מתווך נאסר עליו להיות חבר בוועדת המשנה, נאסר עליו לקחת חלק אפילו בוועדה המקומית. למרות שמדובר ברשויות משפטיות שונות. ועדה מקומית ועירייה הן רשויות משפטיות שונות. הוא לא יכול לקחת חלק משום שהדברים האלה למעשה קדמו את האינטרסים האישיים שלו, בעוד שהם יכולים לפגוע בטוהר המידות ובהחלט בכל מה שקשור בהפצת מידע פנימי.

אני אקצר כאן, אז אני לא אכנס לכללים היותר ספציפיים. למה שאני כן רוצה להיכנס זה כלל שעל פניו נראה לא חשוב לחלוטין, אבל חשוב לי שתדעו אותו כי הוא די תמוה וכדאי שתדעו להשתמש בו ושלא תיפלו בדברים כאלה. אני מפנה אתכם לכלל מספר 14 שמצאו לנכון לחוקק אותו: "חבר מועצה המעסיק קבלן". כל חבר מועצה שעושה שיפוץ בבית שלו או שבונה, והוא

מעסיק קבלן, ולקבלן הזה היו קשרים כלשהם עם הועדה המקומית, עם המועצה, יכול להיות במסגרת מכרזים "עליו לפנות לועדה המייעצת". הוא צריך להודיע, הוא צריך להתריע: אני עומד להעסיק קבלן. זה מה שקובע. את הכלל הזה דעו.

בני כברה: אני צריך להביא קבלן חיצוני מרעננה.

בתי ברואף: נכון, אז לא צריך להודיע לועדה. אני עוברת לכלל האחרון שהוא כלל חשוב. שאר הכללים אני סומכת עליכם שתקראו אותם לבדכם. אני מדברת על כלל בדבר ניגוד עניינים בייצוג, כלל מספר 17. כמובן שכל אחד מחברי המועצה יש לו מקצוע עצמאי משלו. יכולים להיות עורכי דין, יכולים להיות אדריכלים, יכולים להיות רואי חשבון, מקצועות חופשיים. כל מי שעוסק במקצוע מהסוג הזה לא יכול לייצג לקוח פרטי מול העירייה, מול הועדה המקומית. חל איסור מוחלט. ועל עורכי דין חל גם האיסור הזה שנה אחרי שהם כבר חדלים להיות חברי מועצה.

המקרים שדנו בזה באחד מפסקי הדין הידועים שאני בטוחה שחלקכם מכירים אותו, זה פסק דין קסוטו שגם כן עוסק בירושלים. דובר שם באדריכל שכבל: כיצד יתכן שאני אדריכל בירושלים שכל פרנסתי היא על כך שאני מייצג אנשים מול הועדה המקומית. איך עצם היותי חבר מועצה גורם לי להיות בלתי כשיר להמשיך ולייצג אנשים? בית המשפט פסל בתכלית האיסור את האפשרות הזאת. הוא אמר: אתה אדריכל, אתה תתעסק ברשויות מקומיות אחרות. אבל אף אחד ממשרדך ולא מטעמך לא יעבוד מול הרשות המקומית. כשעצם העובדה שאתה מכיר את אותם עובדים של הרשות המקומית ופותחים לך דלתות ומתייחסים אליך בצורה הרבה יותר נעימה יכולה לקדם את עסקיך הפרטיים, אנשים יבואו אליך. ולא לצורך כך אתה נבחרת לשמש כחבר מועצה. אתה נבחרת למלא שליחות ציבורית ולא להוסיף לקופתך האישית. ואותו קסוטו טען טענות מאד קשות שקשורות גם לעניין חופש האיסור. טען קסוטו: היום אנחנו חיים במדינה שיש בה חוקי

יסוד. איך אתם באים אלי ואתם טוענים טענה שהיא נוגדת את חוק חופש העיסוק.

בתיאור בראף: ישב בית המשפט וטען וקבע שהכלל בדבר ניגוד עניינים והאינטרס לשמירת

טוהר המידות ומניעת ניגוד העניינים שקול כחוק יסוד והוא מטרה נעלה שלשמה גם אם זה לא עולה בקנה אחד עם חוק חופש העיסוק, אנחנו נגן על האינטרס הזה ואנחנו לא ניתן להתקיים למצב של ניגוד עניינים או חשש לניגוד עניינים. זה פסק דין קסוטו שאני מאד קיצרתי אותו.

ציטוט אחרון שאתו אני אסיים. אני חוזרת לאותו פסק דין שהוא פסק הדין של סיעת הליכוד, שכפי שסיפרתי לכם נכתב הרבה לפני חקיקתם של הכללים הללו. ושם מסביר השופט ברק מדוע חשוב למנוע גם את החשש למראית עין של ניגוד העניינים. ואני קוראת לכם את הציטוט מדבריו של השופט ברק: "האיסור אינו רק על שיקול הדעת עצמו בביצוע פעולה או תפקיד. האיסור הוא על הימצאות במצב בו עלול להיות ניגוד עניינים. מטרת הכלל היא למנוע את הרע בטרם יירע. הכלל צופה פני העתיד. אין זה מעלה ואין זה מוריד אם בפועל שיקול הדעת הוא ראוי. מטרת הכלל היא למנוע פיתוי מאדם ישר והגון, בחינת אל תביאוני לידי ניסיון. על כן, אין צורך להוכיח בפועל קיומו של ניגוד עניינים. די בכך שקיימת אפשרות ממשית של ניגוד עניינים, אפשרות ממשית זו נמדדת באמות מידה אובייקטיביות ולא על פי חששותיו הסובייקטיביים של צד זה או אחר".

אני סיימתי. אני תמצתתי מאד. ואתם מוזמנים בכל זמן שתמצאו לנכון להמשיך בשאלות.

יהודה בן-חמו: תודה רבה לעורכת הדין בתיאור בראף. בהחלט אני חושב, אמרת את זה בהלצה בני, אבל זה היה פתיח של ההרצאה הראשונה. אני יכול להגיד לכם שגם חברי מועצה ותיקים כמוך אני חושב שנעזרים בנושא הזה בעורכי הדין. נקווה שכולנו נעזר בהם.

3. בחירת ועדת מכרזים לפי סעיף 148 לפקודת העיריות:

יהודה בן-חמו: ברשותכם, אני רוצה לעבור לנושא השני והוא נושא בחירת ועדת מכרזים לפי סעיף 148 לפקודת העיריות. ישנה ועדת מכרזים בעיריית כפר-סבא שעוסקת בכל נושא הרכש, בכל נושא הפינוי, השיפוצים וכן הלאה וכן הלאה. הועדה הזאת היא חיונית מאד לאי עזירת העבודה בעירייה. ועל כן אנחנו נדרשים כבר בישיבה הראשונה למנות את ועדת המכרזים כבר היום. אני ברשותכם, עד שהנושא יתייצב נציג בפני המועצה את נושאי התפקידים מבין חברי המועצה. אני רוצה להציע, ברשותכם, בהסכמתך בני, שבינתיים תיקח למשמרת לידך את נושא ועדת המכרזים. בקדנציה הקודמת היו שבעה חברים, בתיה, ואני לא יודע עוד פעם אנחנו צריכים פחות או יותר. עד לישיבה הראשונה שתיקבע נשלח עוד נציגים לוועדה על פי החוק, או חמישה או שבעה. יכול להיות שבגלל המועצה קטנה אז גם מספר הוועדות קטנו. אני לא יודע בדיוק. אבל עד שתכנס את הישיבה הקרובה תקבל גם שמות. ברשותכם, אם יש למישהו הצעה נוספת?

עמוס גבריאלי: על פי איזה מפתח זה?

יפתח אלגוב: אתה לא יכול למנות בלי ... את השמות.

יהודה בן-חמו: אז אני מציע את בני כברה כיו"ר. המפתח יינתן על פי חברי המועצה, לא קואליציוני. אם תסתכל בסעיף הבא, יפתח, שזה מינוי צוות להרכבת הוועדות, אז בהחלט אנחנו נוכל גם לשלוח לוועדה גם שמות נוספות.

יפתח אלגוב: יש לי שאלה. ועדה זמנית, כדי שאני לא אתעכב, למנות פה בהסכמה ועדה זמנית.

יהודה בן-חמו: אין לי בעיה. מקבל.

עמוס גבריאלי: מה המשמעות של ועדה זמנית? בתיה.

בתיה בראף: ועדה זמנית היא זמנית עד שהיא...

(כולם מדברים ביחד)

בתיה בראף: כל הוועדות צריכות להיות ב... המפתח הקואליציוני.

עמוס גבריאלי: זה ברור. אבל הזמנית פירושו של דבר שהיא תעמוד בדיוק באותם קריטריונים של מינוי ועדת קבועה.

יהודה בן-חמו: אין לי בעיה לקבל את ההצעה שלך, יפתח, למנות מבין החברים ועדה זמנית. לא שלושה חודשים, עד שתבוא ההצעה הבאה בישיבה הבאה או עד שנביא את הנושא הזה לדיון. אין לי שום בעיה.

יפתח אלגוב: יש זמן מוקצב. צריך לקבוע זמן. עד שלושה חודשים.

יהודה בן-חמו: עד שלושה חודשים, מקובל עלי.

ברוך צייש: גם תפקיד יושב הראש מוגבל לשלושה חודשים?

יהודה בן-חמו: כן, כן, עד שלושה חודשים. אם יש מישהו שמעוניין בועדה: אמיר גבע, בני כברה, סיימון גולדמן, איציק יואל, בוקי צייש. חמישה חברים. רק חברי המועצה. שמעון פרץ? יש עוד אחד.

יהודה בן-חמו: בואו נעשה פייר פליי והוא יחליט בשבילו. אני לא מחליט בשביל אף אחד.

(כולם מדברים ביחד)

יהודה בן-חמו: יש שמעון פרץ שהוא רוצה שישי, והייתי רוצה שיהיה שביעי.

קובי אוחיון: בקדנציה שחלפה הייתה בעיה רצינית עם כינוס הועדה ועם המועדים.

יהודה בן-חמו: בגלל זה אני מעדיף שיהיו יותר אנשים.

קובי אוחיון: ומכרזים עוכבו בגלל זה. צריכה להיות גמישות מרבית פה לכינוס הועדה.

(כולם מדברים ביחד)

קובי אוחיון: אני יודע שבקדנציה שחלפה ...

יהודה בן-חמו: זה לא נכון. תסתכל בפרוטוקולים, פותחים מכרז עם אחד, יושב ראש.

קובי אוחיון: לדיון אני מתכוון. לדיון והחלטה צריך שלושה.

(כולם מדברים ביחד)

בני כברה: הואיל והדיון כרגע זה לא על תפקידי הועדה, והועדה בוודאי וודאי יודעת

תפקידיה, היא תעמוד על פי הכללים. הנושא כרגע הוא בחירת ועדה.

יהודה בן-חמו: האם אפשר להתאחד סביב ההצעה הזאת פה אחד? תודה רבה.

החלטה מס' 1: מחליטים פה אחד למנות ועדת מכרזים זמנית למשך שלושה חודשים, עד שתבוא ההצעה הבאה או עד הבאת הנושא לדיון. חברי הועדה: בני כברה, יו"ר, ברוך צי"ש, יואל יצחק, אמיר גבע, סימון גולדמן, שמעון פרץ, רינה פז.

4. מינוי צוות להרכבת ועדות הרשות:

יהודה בן-חמו: הנושא הבא. במסגרת הפעילות של מועצת העירייה אנחנו צריכים להקים ועדות רשות וועדות חובה. ועדות הרשות בדרך כלל הן עובדות מול המחלקות, מול האגפים. ועדות החובה זה ועדת משנה, ועדת ביקורת, ועדת כספים וכן הלאה וכן הלאה. את הרשימות נגיש לכם. הייתי מבקש, היות והגברת רינה פז צברה גם את הניסיון ואת הידע מהקדנציות הקודמות, אבקש מהגברת רינה פז לעמוד בראש צוות שירכז את כל נושא הועדות. ופה באמת יהיה, לפחות ועדות הרשות יהיו על פי המפתח של חברי המועצה, תשעה עשרה חברים בכל ועדה. רינה תעביר לכל יו"ר סיעה את שמות הועדות ואפשר לשלוח נציגים. ראוי להדגיש שעשרים וחמישה עשר אחוז מחברי כל ועדת רשות צריכים להיות חברי מועצת העירייה. כך שגם על הכלל הזה אני מבקש לשמור. זה ועדות הרשות, אין שום קשר לקואליציה או אופוזיציה. רינה תרכז, אם אין התנגדות לחברים, היא תרכז את נושא הועדות. רינה, תשלחי ליו"ר הסיעות את כל השמות כמו שעשינו פעם שעברה. יש למישהו התנגדות או שאפשר לקבל את זה פה אחד? פה אחד, תודה.

החלטה מס' 2: מחליטים פה אחד כי רינה פז תרכז את נושא הועדות. ראש הסיעות ימציאו את שמות נציגם לועדות.

5. קביעת יום קבוע לישיבות מועצה:

יהודה בן-חמו: נושא קביעת יום המועצה. בקדנציה הקודמת התחלנו ביום רביעי, יום שלישי, משכנו לפה, משכנו לשם. אני סברתי ואני עדיין סבור שימי המועצה צריכים להיות בימי שני, גם להקל על התקשורת, גם להקל על ועדת העירייה. אני מציע ואני חושב שזה נוח גם לעובדי עירייה, גם לחברי המועצה, גם לעיתונאים. אני מציע להשאיר את זה על יום שני בשעה שבע בערב באולם המועצה.

אבינועם גרנות: אי אפשר קצת יותר מאוחר?

יהודה בן-חמו: אני אגיד לך מה קורה עם השעה. יש דיונים, ואני מקווה שהפעם לא. אבל יש דיונים שנמשכים ארבע שעות או לפעמים גם יותר במשך כמה שעות. אני מאד מאד מקווה שבקדנציה הזו אנחנו נתחום את זמני הישיבות מראש. כל נושא נתחום אותו בזמן, על מנת שלא נמרח, שכל אחד שירצה לשאת דברים שיכין את הדברים מראש, יכין אותם בצורה מסודרת ומתומצתת, ואז נוכל גם להזיז את השעה. אני מציע שנתחיל עם השעה שבע ואז נראה איך אנחנו מתקדמים עם הנושא הזה.:

סיימון גולדמן: אני לפחות בחצי שעה הייתי מבקש לדחות את זה, כלומר שבע וחצי, כי יש בינינו, אני מניח, לא רק אני אלא עוד כמה אנשים שעובדים. ושבע זה בהחלט שעות פעילות.

יהודה בן-חמו: עם כל הכבוד, סיימון, זו ישיבה פעם בחודש. פעם בחודש צריך לעשות טיפה את המאמץ, ואתה תראה שזה לא כל כך נורא. בוא ננסה בשבע, נראה איך אנחנו מסתדרים. אני מאמין שזה יסתדר לכולם. אפשר לקבל את יום שני בשעה שבע בערב פה אחד? תודה רבה. יש שני נמנעים. היום השני בתחילתו של כל חודש. החוק אומר שכל חבר מועצה מקבל הזמנה לישיבת המועצה לפחות ארבעים ושמונה שעות לפני יום המועצה. יש ישיבות שמקבלים גם עשרה ימים כמו דוח הביקורת, כמו נושא תקציב וכן הלאה וכן הלאה. אבל זה דברים שיזרמו בהמשך.

הצבעה:

בעד: יהודה בן חמו, ברוך צי"ש, טל קוגמן, אברהם מולה, יעקב אוחיון, אמיר גבע, יפתח אלגוב, עמוס גבריאלי, יצחק יואל, בנימין כברה, משה אבן חן, שמעון פרץ, אבינועם גרנות, רינה פז, יואל ברוך.

מנעיים: גיא בן-גל, סיימון גולדמן

החלטה מס' 3: מחליטים לקיים את ישיבות המועצה ביום שני בשעה 19.00.

6. משיכות יתר בבנקים לשנת 2004

יהודה בן-חמו: נושא אחרון לדיון זה משיכות יתר בבנקים לשנת 2004. יציג את הנושא הזה דני בוסטין גזבר העירייה, בבקשה.

דני בוסטין: ראשית כמובן ברכות גם לותיקים ובעיקר לחדשים. אני מקווה שזה יעזור. לצערי זו קדנציה שניה שאנחנו בגלל מועד הבחירות נקלעים לסיטואציה של סוף שנה ותחילת שנה וכל מיני דיונים שקשורים לתקציב, ארנונה, כל הדברים האלה נדחים. ובדרך כלל החקיקה עומדת לרשותנו ועוזרת לדחות את זה בחודש חודשיים. מה שלא עומד לרשותנו זה העניין של המערכת הבנקאית. פשוט צריך לאשר את משיכות היתר כל זמן שאנחנו נזקקים להן. אנחנו לא רוצים כרגע לדון ולהביא בפניכם את הסיטואציה הכוללת. אני כמובן עומד לרשות כל אחד מכם גם באופן אישי. אנחנו נביא את זה באמצעות ועדת החירום, כמו שאמר ראש העיר. זה יגיע לדיון יותר מפורט. הבקשה כרגע היא להמשיך את משיכות היתר שהיו בשנה שעברה. אני רוצה פה להגיד שעל פי חוק המועצה רשאית לאשר חמישה אחוז מתקציב ההכנסות ומשיכות יתר בבנקים. ואנחנו מבקשים סדר גודל כזה, זה מה שהיה בשנה הקודמת. כמובן שבהתאם לתקציב שיאושר לשנה הבאה נוכל

לשנות את הסכומים, אם יהיו בנקים שיהיו מוכנים לתת לנו. יש לנו בעיות גם בעניין הזה. יש לנו הערכת עסק חי במאזן. החיים לא כל כך פשוטים. אבל פשוט זה דבר הכרחי, לכן אנחנו מביאים את זה. לצורך הגילוי הנאות רק, יש עניין, אנחנו מושכים לאותם חמישה אחוז, באישור מיוחד של משרד הפנים. המועצה הקודמת אישרה הלוואות ארוכות טווח שכתוצאה מזה שתוכנית ההבראה לא אושרה והתקציב לא אושר אז לא אושרו הלוואות לטווח ארוך. במקומן אנחנו מושכים לטווחים קצרים הלוואות יקרות יותר, שאני מקווה שנוכל לרדת מהן במסגרת של תוכנית הבראה ותקציב מוקדם ככל האפשר. כרגע אנחנו מדברים על 16 מיליון. יש פה חלוקה: בנק הפועלים 10 מיליון, בנק איגוד חצי מיליון, בנק לאומי 3 מיליון, בנק מזרחי 2 מיליון, ואוצר השלטון המקומי חצי מיליון. זה האישור. אני, מאחר ולא ידעתי מתי ישיבת מועצת העיר, כמו אחרים ברשויות אחרות, כבר פנינו למשרד הפנים וביקשנו לתת לנו אורכה של משיכות היתר. אני מקווה שהיא תגיע במועד. אי אישור משיכות היתר ולהמשיך להחזיק אותן משמעותו לשלם ריביות הרבה יותר גבוהות

בני כברה: מה שדיברת עליו עומד בחמישה אחוז?

דני בוסטין: עומד על חמישה אחוז. הוא אושר גם בשנה הקודמת, נדמה לי שגם לפני שנתיים.

עמוס גבריאלי: דני, מה המשמעות של המשכון הזה של ההכנסות העצמאיות? כמה אתה יכול למשכן את אותן הכנסות עצמאיות?

דני בוסטין: המשכון של ההכנסות העצמאיות זה המשכון היחיד שהמערכת הבנקאית מקבלת, ואנחנו יכולים למשכן כל זמן שהם מוכנים לקבל.

עמוס גבריאלי: מה זה אומר דה פקטו?

דני בוסטין: זה אומר שכל ההכנסות הן מיועדות בראש ובראשונה לסילוק ההלוואות, לסילוק האשראים, כולל האשראים ...

משה אבן-חן: אפשר לאשר ... למענק?

דני בוסטין: אפשר, אם נותנים לך זה רצוי.

יהודה בן-חמו: יש לעוד מישהו שאלות?

עמוס גבריאל: יהודה, מה הצפי לעניין? אני מצטער שאני שואל שאלות ששאלנו הקודמת את כל בעלי התפקידים שהיו אז. מתי אנחנו יושבים קונקרטיים על תוכנית כלכלית שהמועצה הזאת תידרש לה במהירות... תקציבי שבלב שקט נוכל לאשר אוברדרפטים בהיקפים כאלה?

יהודה בן-חמו: אני מאד מקווה שאני לא נסחף בלוח הזמנים, אבל בהחלט הייתי רוצה לראות שלקראת סוף ינואר כבר יונח ספר התקציב על שולחן המועצה שתוך כדי הכנת ספר התקציב ועדת הרפורמה, כפי שאמרתי בהרצאה שלי, בברכה שלי, בפתיח שלי באודיטוריום. אני מקווה שאני לא מגזים ואני אומר עד סוף ינואר יונח פה ספר התקציב של ועדת הרפורמה שכבר סיימה את עבודתה. עמוס גבריאל: זאת אומרת, הדיון על התקציב הוא בעצם הדיון בועדת הרפורמה? לא יהיה דיון על הרפורמה ואחרי זה תקציב?

יהודה בן-חמו: לא, גם וגם.

עמוס גבריאל: יהיה גם דיון על התקציב וגם דיון על זה?

יהודה בן-חמו: יהיה מהלך של עבודת ועדת הרפורמה שתציג את המסקנות שלה לוועדת הכספים. ועדת הכספים תדון בנושא הזה ותקבל את ההחלטה ותמליץ למועצת העירייה. ומיד לאחר מכן מועצת העירייה תידרש לנושא הזה, ואני מקווה מאד גם לאשר את זה.

יצחק יואל: רק שאלה טכנית אני רוצה. האם משיכת היתר יכולה להפוך להלוואה בלי אישור מועצה, עם אישור מועצה? איזה זה מקובל?

דני בוסטין: הלוואה ארוכת טווח?

יצחק יואל: כן, זאת אומרת, את אישור משיכת יתר להפוך להלוואה.

דני בוסטין: כל נושא האשראים עובר דרך המועצה וחייב אישור משרד הפנים. יכול להיות אישור משרד הפנים גם ללא מועצה.

יצחק יואל: אתה כגזבר יכול להפוך את זה להלוואה בלי מועצה?

דני בוסטין: אני בלי מועצה לא יכול להפוך את זה להלוואה.

אבינועם גרנות: השאלה שלי. עד עכשיו, אנחנו באמצע דצמבר.

יהודה בן-חמו : סוף דצמבר.

אבינועם גרנות : לא נעשה שום דבר בתחום התקציב לשנה הבאה? לא רק על ידך.

יהודה בן-חמו : מה שנעשה עד עכשיו על ידי אנשי המקצוע, קרי דני בוסטין והצוות שלו, כן נעשה, כן נערכים. למען הגילוי הנאות, למרות שבקדנציה הקודמת הייתי באופוזיציה, הם הכינו את זה גם בפעם הקודמת. בראשותו של אייל יוניאן הוגשה תוכנית החירום הכלכלית לשולחן המועצה והתוכנית לא אושרה. אבל למעשה התשתית הבסיסית של ועדת החירום מוכנה. אני מאמין שצריך, לא מאמין, אני יודע ורוצה שצריך לעשות את המקצה שיפורים. צריך להתאים אותה, בכל זאת עבר יותר משנה וחצי מאז שאייל הגיש את המסקנות. אנחנו נגיש את המסקנות המותאמות שלנו לעידן שלנו ולא לפני שנה וחצי.

עמוס גבריאל: אולי כדאי שנאמר שלא הוגשו תקציבים שנתיים במועצת עיריית כפר-סבא.

אנחנו עובדים היום על ... של תקציב, אין בכלל תקציב.

דני בוסטין : מדובר בשתי החלטות, כמו שעמוס אמר. א. מאשרים את האשראי. ב. עושים

משכון הכנסות. צריך להיות ברור.

יהודה בן-חמו : אפשר לקבל את ההצעה הזאת כפה אחד?

החלטה מס' 4: מחליטים פה אחד לאשר משיכות יתר בבנקים לשנת 2004 .

יהודה בן-חמו : תודה רבה. הישיבה נעולה.

רפי סער
מנכ"ל העירייה

יהודה בן חמו
ראש העיר

